

*Yolculuk, sadece gitmek degildir;
yolculuk bazen gizemli hayatların
dünyasına ışık tutmaktır.*

Fecr Yayınları: 209

**AFRİKA
SEYAHATNAMESİ**

Doç. Dr. Enver Arpa

© FCR Yayın Reklam Bilgisayar San. ve Tic. Ltd. Şti.
(Sertifika no: 13178)

Mizanpaj & Kapak Tasarım: Dilek Özcan
Baskı, Cilt: Kalkan Matbaacılık Ltd. Şti.
Büyük San. 1. Cad. 99/32 İskitler/Ankara
Tel: 0312. 341 92 34

1. Baskı: Nisan 2015

ISBN: 978-605-5482-85-5

FCR YAYIN REKLAM BİLGİSİYAR SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.

Hacı Bayram Mah. Boyacılar Sok. No: 14/1 Ulus/ANKARA

Tel: 0312. 310 08 60 - 309 62 28 Faks: 0312. 311 47 89

Web: www.fcr.com.tr

E-mail: fcr@fcr.com.tr

AFRİKA SEYAHATNAMESİ

Doç. Dr. Enver Arpa

FECR
Ankara 2015

Doç. Dr. Enver ARPA

1963 yılında Bingöl ili Merkez ilçeye bağlı Güveçli Köyü'nde doğdu. İlkokulu 1975 yılında köyünde, Lise tahsilini 1983 yılında Bingöl İmam Hatip Lisesi'nde tamamladı. Aynı yıl girdiği Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nden 1988 yılında mezun oldu.

M.E.B. tarafından kültürel anlaşmalar kapsamında açılan sınavlarda başarılı olarak yüksek lisans yapmak üzere Ürdün'e gönderildi. 1991-1994 yılları arasında Ürdün Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nde Tefsir alanında yüksek lisans yaptı. 1995 yılında Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nde başladığı Doktora programını 2001 yılında tamamlayarak doktor oldu. 2014 yılında tefsir alanında doçent unvanı aldı.

1983 yılında öğrenciliğinin yanı sıra Ankara Altındağ Müftülüğü'nde İmam Hatip olarak göreve başladı. 1997 yılında Adalet Bakanlığı Eğitim Dairesi Başkanlığı'na Şube Müdürü olarak atandı ve 2008 yılına kadar bu görevini sürdürdü. 2008 yılında Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansında uzman olarak göreve başladı ve Sudan Program Koordinatör yardımcılığına atandı. 2009 yılında Sudan Program Koordinatörü oldu ve bu görevini 2011 yılına kadar sürdürdü. 2012 yılında TİKA Ortadoğu ve Afrika Dairesi Başkanlığına getirildi. Yurt içi ve yurt dışı görevleri sırasında Afrika kıtası hakkında çeşitli araştırma ve incelemelerde bulundu ve görev alanında pek çok projeye imza attı. 2014 yılında Diyanet İşleri Başkanlığı Başkanlık Müşavirliğine atandı ve halen bu görevini sürdürmektedir.

Arapça ve İngilizce bilen yazarın telif ve tercüme kitaplarının yanı sıra çeşitli dergilerde yayımlanmış farklı konularda makaleleri bulunmaktadır.

İÇİNDEKİLER

SÖZE BAŞLARKEN.....	13
1. SUDAN CUMHURİYETİ.....	17
Sudan Seyahatleri	19
Kısa Tarihçesi.....	20
Hartum'a Varış.....	22
Yeni Bir Yaşama ve Yeni Bir Ortama Alışmak Zaman Aldı	22
Bu Ülkenin İnsanları Fakir de Olsa Mutludurlar.....	23
Portsudan Gezisi.....	24
Osmanlı Adası Sewakin.....	26
Sudan'da Ramazan Ayı.....	28
Ramazanda Camiler ve Teravih Namazı	29
Büyük Üzüntü Duyduğum Bir Gün	31
Sudan'da Yaşadığım İlk Bayram	32
Meravi Bölgesi Gezisi.....	33
Nil Nehri	36
Nil Gezisi	37
Hartum'da Bir Düğün.....	38
Güney Darfur(Nyala) Seyahati.....	39
Darfur Sorunu	42
Şazeli Tarikatı Karargahını Ziyaret	44
Sudan'ın Bilge Cumhurbaşkanı Suvar ez-Zehebi Ziyaret	44
Hasan Turabî'yi Ziyaret	44
Müslüman Kardeşler Hareketi Genel Merkezini Ziyaret	46
IHH Göz Hastanesini Ziyaret	47
Türkiye'ye Dönüş Heyecanı.....	47
Sudan'a II. Görevlendirmem ve Seyahatim.....	48
Sinnar ve Sinca Seyahati	49
Hartum'a Dönüş	51
Cezire Eyaleti Seyahati.....	53
II. Darfur Seyahati	54

Darfur'da Parlak Yıldızlar Altında Bir Edebiyat Gecesi.....	55
Nyala'da Sıkıntı Dolu Üç Gün.....	56
Hartum'da Hayatın Donduğu Günler.....	57
Tekrar Nyala ve Bu Defa Az Kaldı Postu Deldiriyorduk.....	59
Darfur Mülteci Kamplarındaki Sefalet.....	60
Sabahı Zor Gelen Geceler.....	61
Hartum Geceleri ve Hartum'da Gece Hayatı.....	63
Hartum'da Futbol Cinneti ve Yaşanan Rezalet.....	63
Türkiye Seyahati.....	65
Dindır Doğal Yaşam Parkına Gezi.....	66
Ülkeyi Her Geçen Gün Gerginliğe Sürükleyen Güney Sorunu.....	68
Yine Bir Habuk Mevsimi.....	68
Kuzey Darfur (el-Faşir)Seyahati.....	70
Darfurluların Osmanlı ve Türk Sevgisi.....	70
Güney Sudan'ın Bağımsızlığı Referandumu.....	72
Nyala Türk Hastanesi Temel Atma Töreni.....	73
Ali Osman Taha İle Görüşme.....	74
Nyala'ya Hareket ve Temel Atma Töreni.....	74
Sudan Cumhurbaşkanıyla Görüşme.....	75
Hartum'da Osmanlı Tarzı Cami.....	75
Ve Emperyalist Plan Tuttu: Sudan İkiye Bölündü.....	77
Sudan Bölündü Ama Sorunlar Bitmedi.....	78
Gadarif Eyaletine Seyahat.....	80
Son Nyala Seyahati.....	81
Nyala'daki Türk Yardım Gönüllüleri.....	82
Nihayet Batı Darfur (Cuneyne)Seyahati.....	83
Çay Kardeşliği.....	89
Gadarifte Karşılaştığımız Sürpriz.....	89
Elveda Sudan Demenin Zamanı Geldi.....	90
Göz Yaşartan Veda Yemekleri.....	91
Sudan'da Son Saatler ve Ayrılma Vakti.....	93
2. GÜNEY SUDAN CUMHURİYETİ.....	95
Güney Sudan Seyahatleri.....	97
Başkent Cuba'ya İlk Seyahatimiz.....	98
Taştan Çıkarılan Ekmek.....	100
II. Güney (Cuba, Wav, Kuajok) Seyahati.....	102
Wav Şehri Seyahati.....	104
Kuajok Şehri Seyahati.....	109
Dinka Geleneklerine Şahit Olduk.....	114
Havaalanında Bizi Bekleyen Sürpriz.....	116
III. Cuba Seyahatim.....	118

Arapça İngilizce Savaşı.....	120
Cuba'daki Türkler	121
Veda Zamanı.....	122
3. MISIR ARAP CUMHURİYETİ	123
Mısır Seyahatleri	125
Kısa Bir Mısır Tarihçesi	127
En Üzüntü Verici Seyahatim: Ariş Seyahati.....	129
Peşpeşe Gelen Mısır Seyahatleri.....	132
Dünya'nın Anası Kahire'ye Varışımız	132
Hayat Kaynağı Nil ve Harika Manzarası.....	133
Tarih Kenti Kahire.....	135
Tarih Kenti Kahire Perişan	136
Mısır'da Yönetim Değişti Ancak İstikrar Sağlanamadı	136
Mısır'daki Bazı Tarihi Eserleri Ziyaret	137
Ezheri Şerif Camisi	137
Muhammed Ebu Zeheb Camisi.....	139
Han Halil Çarşısı.....	139
İmam-ı Şafii Türbesini Ziyaret.....	140
Diğer Tarihi Eserleri Ziyaret.....	142
İhvanı Mursı'nın İş Oldukça Zor.....	144
İskenderiye Seyahati	145
Çorbacı Camii ve Kervansarayı.....	146
İbrahim Tirbane Camisi	147
Nebi Danyal Camisi	147
Ezher Şeyhi et-Tayyib ve Vakıflar Bakanı Al-Gosi ile Buluşma	148
Kahire Müzesi ve Giza Piramitlerini Ziyaret.....	148
Zulüm Abidesi Piramitler.....	149
Kahire Bağlantılı Gazze Seyahati	150
Ezher Şeyhi İle İkinci Buluşma	151
Kahire'den Gazze'ye Yolculuk.....	151
İsmailiye Şehri.....	152
Suveş Kanalı.....	153
Ariş Şehri.....	154
Refah Sınır Kapısındaki Eziyet	155
Gazze'ye Giriş Heyecanı.....	155
Başbakan Heniye İle Görüşme.....	156
17 Kasım 2012 Tarihli Mısır Seyahatim	157
Başbakanın Mısır Konuşmaları	158
30 Mart 2013 Tarihli Mısır Ziyareti.....	158
Zakazik Şehrine Ziyaret.....	159
Hidiv İsmail Muhabbeti.....	159

24 Haziran 2013 Tarihinde Gerçekleşen II. Gazze Seyahati.....	160
Baluz'a da Bedevilerin Yol Kesmesi.....	160
Gazze Sınır Kapısında Yine Aynı Eziyet.....	161
Gazze'de Bizi Bekleyen Sürpriz.....	162
Gazze Başbakanı İsmail Heniye İle Buluşma	163
Kahire'deki Gösteriler	164
Dünyanın Gözünün Önünde Darbe Yapıldı.....	166
Darbecilerin Hevesleri kursaklarında kaldı.....	168
4. KENYA CUMHURİYETİ.....	169
Kenya Seyahatleri	171
Kısa Tarihçesi.....	171
Nairobi'ye Varışımız.....	173
Nairobi Müzesini Ziyaret	176
Nairobi'de İngiliz Etkisi.....	177
24.06.2014 Tarihli II. Kenya Seyahatimiz	178
Elçilikte Düzenlenen Tören ve İdris Güllüce'nin Mütevazı Tavrı....	179
Garissa Eyaletine Yolculuk.....	180
İlginç Teslimat Töreni.....	181
Garissa'da Cuma Namazı.....	183
Garissa'dan Nairobi'ye Dönüş.....	183
Kenya Doğal Yaşam Parkına Gezi.....	185
Nairobi Şehir Turu	188
Kenya'dan Ayrılış Vakti	189
5. SOMALİ FEDERAL CUMHURİYETİ.....	191
Somali Seyahatleri	193
Kısa Tarihçesi.....	194
Başkent Mogadişu'ya Varışımız ve Yaşadığımız Şok.....	195
Başbakan Erdoğan'ın Ziyareti Somali'ye Hayat Bahşetti	198
Mogadişu'daki Türk Kurum ve Kuruluşlarına Ziyaret	199
Türk Büyükelçiliğini Ziyaret.....	199
Mogadişu'da Hizmet Vermekte Olan Türk Dernek ve Vakıfları.....	200
Cumhurbaşkanı Şeyh Şerif Ahmet İle Görüşme	202
Şebab Fitnessi Somali'yi Perişan Etmektedir	203
Mogadişu Savaş Alanı Gibi.....	204
Somali'den Ayrılmak Girişinden Daha Zormuş	204
İkinci Somali Seyahatimiz	205
6. TUNUS CUMHURİYETİ	207
Tunus Seyahatleri.....	209
Kısa Tarihçesi.....	209
Başkent Tunus'a Varışımız	212
Şaşırtıcı Manzara.....	212

Osmanlı Çarşısı	213
İkinci Tunus Seyahatim	215
Seyyidi (Sidi) Bou Said Koyu	216
Tunus'ta Fransız Etkisi	218
Zeytune Camisini Ziyaret	219
Tunus'ta Osmanlı Mührü	220
Tunus Başbakanıyla Görüşme	220
16 Mayıs 2014 Tarihinde Gerçekleşen Tunus Seyahatim	221
Hammamat Şehrinde Yaşadığım Hüzün ve Mutluluk	221
Turizm Merkezi Yasemin Diyarı Hammamat Şehri	224
Başkent Tunus'ta Yaşanan Değişim	226
7. SENEGAL CUMHURİYETİ	229
Senegal Seyahati	231
Senegal'in Kısa Tarihçesi	231
Senegal'in Ekonomik ve Sosyal Durumu	233
Senegal'e Yolculuk	234
Başkent Dakar'a Varışımız	234
İnsanlığın Yüzkarası Goree (Köle)Adasını Ziyaret	235
Senegal'de Fransız Etkisi	241
Çelişkili Dini Yaşam	242
Afrika'nın Yeniden Doğuşu Anıtını Ziyaret	246
Ülkede Yaşanmakta Olan Spor Fıyrtası	248
Senegal'de Golf'le Tanışmak da Varmış	249
Senegal'den Ayrılma Zamanı Geldi	250
8. ERİTRE DEVLETİ	251
Eritre Seyahati	253
Eritre Hakkında Kısa Bilgi	253
Başkent Asmara'ya Varışımız	254
Başkent Asmara'nın Şaşırtıcı Düzeni ve Güzelliđi	255
Massawa Şehrine Heyecan Verici Yolculuk	258
Tarihi Massawa (Musavva') Adası	260
Sahabe Namazgâhı	262
Adadaki Diğer Tarihi Eserler	263
Eritre'den Ayrılma Zamanı	266
9. MORİTANYA İSLAM CUMHURİYETİ	267
Moritanya Seyahati	269
Kısa Bir Tarihçesi	270
Başkent Nuakşot'a Varışımız	271
Dünyanın En Zengin Ülkesinden En Fakir Ülkesine Seyahat	272
Büyükelçideki Muazzam Değişiklik	273
Moritanya'daki Türk Varlığı	274

İlim Adamını Yetiştirme Merkezini Ziyaret.....	274
Moritanyalıların Türkiye'ye Bakışları	275
Moritanya'da Dini Yaşam.....	276
Nuakşot'un İçler Acısı Durumu	278
Moritanya'da Balıkçılık.....	280
Ayrılık Vakti Geldi.....	281
10. CEZAYİR DEMOKRATİK HALK CUMHURİYETİ	283
Cezayir Seyahatleri.....	285
Kısa Tarihçesi.....	285
Cezayir'de Sosyal Durum	287
Cezayir'e Varışımız	287
İlk İşimiz Şehir Turu Oldu.....	289
Şehit Anıtını Ziyaret	290
Cezayir Botanik Bahçesi	291
Cezayir'in İki Farklı Yüzü	293
Polis Devleti Cezayir	295
Cezayir'de Osmanlı İzleri	295
Büyük Postane Binası.....	299
Cezayirlilerin Türkiye'ye Bakışı	300
Cezayir'de Fransız Etkisi ve Güçlü İdari Yapı	301
Ayrılık Vakti.....	303
II. Cezayir Seyahatim	304
26.05.2014 Tarihli Seyahatim	305
Türkiye'nin Yurt Dışındaki İtibarı Giderek Artıyor	307
11. NİJER CUMHURİYETİ.....	309
Nijer Seyahati	311
Nijer Hakkında Kısa Bilgi.....	311
Kısa Tarihçesi.....	312
Başkent Niamey'e Yolculuk	313
Başkent Niamey	314
Nijer'de Dini Yaşam	316
Kaddafi Camisi	317
Kogorou Köyüne Ziyaret.....	318
Kış Ortasında Karpuz Keyfi.....	320
Niamey'de Geniş Yollar ve Sokaklar	320
Nijer Nehri.....	320
Kuaratigi Mahallesinde Bir Okul ve Mesleki Eğitim Merkezini Ziyaret.....	321
Nijer'de Türk İzleri.....	322
Nijer'in Büyük Sorunu: Çok Evlilik.....	323
Nijer'de Kabile Savaşları	323

Vedalaşma Zamanı Geldi.....	323
12. BENİN CUMHURİYETİ.....	325
Benin Seyahati.....	327
Kısa Tarihçesi.....	327
Benin Hakkında Kısa Bilgi	328
Benin'e Yolculuk	329
Cotonou Şehri.....	329
Motosiklet Şehri Cotonou.....	331
Benin Türkiye İlişkileri	331
Seyahatimizin Tadını Kaçıran Üzüntü Verici Kaza.....	332
Yüzen Köy Ganvie ve Balık Tarlaları.....	333
Benin'de Dini Yaşam	337
Ouidah Şehri Ziyareti.....	337
Dönüşü Olmayan Yol	339
Piton Yılanı Tapınağı.....	340
Okyanus Kıyısında Muhteşem Güneş Batımı	340
Seyahatimizi Cami Ziyaretiyle Tamamladık	341
Korkunç Türbülans	341
13. LİBYA DEVLETİ	343
Libya Seyahati	345
Kısa Tarihçesi.....	345
Libya Hakkında Kısa Bilgi	347
Bingazi'ye Varışımız.....	347
Ecdabiye Şehrine Gidiş	349
Bingazi'de Unutulmaz Bir Akşam Keyfi	350
Paranın sebep Olduğu Çılgınlık.....	351
El-Beyda Şehrine Seyahat.....	352
Yolumuz Üzerinde Bulunan el-Merc Şehrini Ziyaret.....	352
Ömer Muhtar'ın Destanlar Yazdığı Vadi	353
Tarih Kenti el-Beyda.....	354
Ömer Muhtar'ın Kabrini Ziyaret.....	355
Evcile Şehrine Varış	356
Renkli Hurma Festivali.....	357
Kuzey Afrika'da İnşa Edilen İlk Cami ve Vahiy Katibi	
Abdullah b. Ebi Sarh'ın Kabrini Ziyaret.....	359
Libya'da Oynanmakta Olan Oyun.....	360
Jalo Şehrine Gidiş.....	361
Misurata'ya Seyahat	363
Misurata'da Savaş İzleri	363
Başkent Trablus'a Yolculuk	364
Zileytin Şehri ve Elem Verici Bir Hadise	364

El-Humus Şehri ve Roma Kalıntıları	367
Ve Nihayet Başkent Trablus'a Varış	367
Libya'da Osmanlı İzleri	368
Libya'dan Ayrılma Vakti Geldi	369
14. ETİYOPYA FEDERAL DEMOKRATİK CUMHURİYETİ.....	371
Etiyopya Seyahati	373
Kısa Tarihçesi.....	374
Addis Ababa'ya Varışımız ve Hayret Uyandıran Modern Havaalanı.....	375
Bilal-i Habeşi Diyarında Bilal'i Hatırlatan Cuma Namazı	376
Türkiye Mezunları Kalkınma Derneğini Ziyaret	376
Action For The Needy Ethiopia Derneğini Ziyaret	377
Addis Ababa'da Çiğköfte Partisi.....	378
Etiyopya'da Dini Durum	379
Afrika Kıtasının Şapkası Etiyopya	380
Harar Eyaletine Seyahat	381
Dire Dawa Şehri	381
Harar Eyaleti ve Tarihi Harar Şehrini Ziyaret	382
Harar'da Türk Varlığı	384
Tarihi Harar Kenti.....	384
Gad Merkezi Avidey Şehri	388
Addis Ababa'ya Dönüş ve Son Bir Şehir Turu	389
Addis'ten Ayrılma Vakti	391
15. CİBUTİ CUMHURİYETİ.....	393
Cibuti Seyahati	395
Kısa Tarihçesi.....	395
Başkent Cibuti'ye Yolculuk	397
Bahçeşehir Üniversitesi Medeniyet Araştırmaları Merkezinin Afrika Faaliyetleri	399
Afrika Müslümanları Fransız Engelini Aşmaya Çalışıyor	400
Cibuti'de Dini Durum.....	402
Gel Git (Med Cezir) Ülkesi Cibuti.....	402
Osmanlı Beldesi Zeyla'ya Ziyaret	403
Zeyla'ya Yolculuk	404
Tacurra Şehrine Ziyaret.....	409
7 Camili el-Medinetu'l-Beyda: Tacurra.....	410
Tacurra Şehrinde Bulunan Eski Eserleri Ziyaret	411
Tacurra Körfezinde Denizin Tadını Çıkardık	413
Cibut'de Türk Haftası Etkinlikleri	415
Cibuti Seyahatimizin Sonuna Geldik.....	415

SÖZE BAŞLARKEN

Eski dönemlerde Dünya'nın merkezi olarak kabul edilen Afrika Kıtası, 30.218.000 km²'lik yüzölçümüyle Asya ve Amerika'nın ardından Dünya'nın üçüncü büyük kıtasıdır. Kuzey ile güney uçları arasındaki mesafe 8.025 km, doğu ile batı uçları arasındaki mesafe ise 7.416 km uzunluğundadır. Bu devasa büyüklüğüne rağmen "Afrika" denilince Türk insanının aklına genellikle zayıflıktan dolayı kaburga kemiklerinin izleri görülen çocuklar, sıcak çöller, vahşi hayvanlar, köleleştirilen insanlar vb genel görüntüler gelir. Doğrusu Afrika'ya ilk adımımı atıncaya kadar Afrika denilince benim de aklıma sadece siyah tenli insanlar, yoksulluk, kıtlık, kızgın çöller ve zamanında yaşanan sömürgecilik vb genel konular gelirdi. Afrika'ya ilk adımımı attıktan sonra kara kıtanın bunlara ilaveten çok daha başka bir dünya olduğu gerçeğiyle karşılaştım. Gördüklerim, bildiklerimle asla örtüşmüyordu. Afrika'daki ilk görev yerim olan Sudan'da geçirdiğim üç yılın ardından kıta hakkındaki kanaatlerim, dünya hayatına bakışım, tasarruf ve israf anlayışım, kısacası kıtaya ilgili kavram dünyam tamamen değişti. Sözcüklerin kamuslardaki anlamıyla Afrika'yı resmetmeye yeterli olamayacağını bizzat tecrübe ettim. 'Afrika anlatılamaz ancak yaşanarak anlaşılabilir' tezi benim açımdan kesinlik kazandı. Zira oradaki

yoksulluğun bizim bildiğimiz yoksulluktan, oradaki sefaletin bizim bildiğimiz sefaletten, oradaki mahrumiyetin bizim bildiğimiz mahrumiyetten çok daha farklı olduğuna bizzat tanıklık ettim. Hal böyle olunca bunu kayıt altına alma fikri doğdu ve dostların teşvikiyle bu notlar sonradan bir seyahatnameye dönüştü.

Ülkemiz insanı açısından Afrika, son yıllarda gelişen yoğun siyasi, kültürel ve ekonomik ilişkilere rağmen hala bir bilinmez dünya olmaya devam etmektedir. Yıllarca yoğun bir emperyalist manipülasyona maruz kalan Kıta hakkındaki bilgiler, büyük oranda Batı kaynaklı bu manipülatif bilgilerle sınırlı kalmıştır. Son yıllarda özellikle Türk sivil toplum kuruluşlarımızın ve TİKA gibi kamu kurumlarının temsilcileri Kıtada oldukça faydalı hizmetlere imza atmaktadırlar ancak kıta hakkında bilgi derleme ve kaydetme konusu büyük oranda ihmal edilmektedir. Biz görevimiz gereği Kıta'nın pek çok ülkesine defalarca seyahat etmek zorunda kaldık. Bu seyahatlerimiz sırasında elde ettiğimiz bilgileri, yaşadığımız hadiseleri, karşılaştığımız tutum ve davranışları, müşahade ettiğimiz adet ve gelenekleri bir hatırat formatında aktarmamızın bu boşluğu doldurma anlamında yararlı olacağına olan inancımız bu seyahatnameyi kaleme almaya teşvik eden bir başka husus oldu.

Afrika, varlık içinde yokluğa mahkum edilmiş bir kıtadır. Gerek insan kaynakları ve gerekse tabii kaynakları bakımından diğer kıtalardan bir eksiği bulunmamasına karşın uğradığı acımasız sömürgeci işgallerle sistematik bir şekilde geri bırakılmış ve insanların maddi ve manevi tüm değerleri insafsızca tahrip edilmiştir. Pek çok ülkede başta içme suyu, sağlıklı gıda, uygun tedavi ortamı gibi ihtiyaçlar olmak üzere en temel insani ihtiyaçlar dahi mevcut değildir. İnsanların önemli bir bölümü sazlık evlerde veya kamplarda çalılardan çırpılardan oluşturulan çardaklarda veya teneke evlerde yaşamını sürdürmektedir. Bu durum Kıta'da facia düzeyinde ölümlerin yaşanmasına sebep olmaktadır. Sözelimi yeni doğan bebeklerin önemli bir bölümü, uygunsuz ortamlarda ebe veya doktordan yoksun olarak gerçekleşen doğumlar sırasında yaşamını yitirmektedir. Sahra-altı Afrika ülkelerinde hala yılda 2,3 milyon kişi AIDS'e bağlı hastalıklardan dolayı yaşamını yitirmektedir. Aslında tedavisi çok da zor olmayan sıtma, tifo, sarıhumma gibi bulaşıcı hastalıklardan etkilenen binlerce insan üzüntü verici bir şekilde yaşamını yitirmektedir ve yakın vadede bu sorunlara herhangi bir çözüm umudu da görünmemektedir.

Sömürgeciliğin Kıta'da yarattığı tahribat gerçekten acımasızmış. Ten farkından dolayı reva görülen ayırım kelimenin tam anlamıyla vahşiceymiş. Batılı sömürgeci sistemler Kıta insanının sadece malını, altın, elmas ve petrol gibi doğal kaynaklarını çalmayla yetinmemiş, bu varlıklarını gaspetmenin yanısıra uyguladığı kültürel ve sosyal politikalarla zihinsel tahribat da yaratmıştır. İnsanlar yapay olarak çizilen sınırlara hapsedilmiş, etnik aidiyet duygusuyla kışkırtılmış ve barış ortamı yok edilerek kaotik bir ortam oluşturulmuştur. Kıta ülkeleri, altmışlı yıllarda kağıt üzerinde büyük oranda bağımsızlığına kavuşmuş olsa da gerçekte hala modern sömürü sistemlerine maruz kalmakta ve insanı, insan onuruna layık bir ortamdan mahrum olarak yaşamını sürdürmeye devam etmektedir. Oysa kıta insanı, sahip olduğu imkanları özgürce kullanabilirse bahsi geçen tüm bu olumsuzlukları rahatlıkla giderebilecektir. Son derece verimli arazilere sahip olan Kıta ülkelerinden bir iki tanesinde bile bulunan araziler uygun teknolojilerle ekilip biçilebilirse bütün kıtayı besleyebilecek bir potansiyele sahiptir. Ancak maalesef bunu harekete geçirebilecek bir muharrik güce henüz kavuşabilmiş değildir. Seyahatlerimiz sırasında bu uyuyan dev potansiyelin yakın bir zamanda uyanacağına dair pek çok işaretle karşılaştığımızı ve bundan büyük memnuniyet duyduğumuzu da burada ifade etmemiz gerekiyor.

Kıta dışından da pek çok ülkeye seyahatlerde bulunduk ancak yukarıda bahsettiğim ihtiyaç analizinden hareketle bu seyahatnamemizi sadece Afrika kıtasında gittiğimiz ülkelerle sınırlı tuttuk. Aynı ülkeye birden fazla seyahat gerçekleştirmiş olsak da bu seyahatleri kronolojik-seyahat sıralamasına tabi tutmadık ve ilgili ülke bölümünde peşpeşe anlattık. Dolayısıyla seyahatnamemizi, seyahat sırasına göre değil ülke sırasına göre kaleme almış olduk. Ülke sıralamalarını ise ilk seyahatin gerçekleştiği tarih sırasına göre gerçekleştirdik. Kıtanın üçte birine gerçekleştirdiğimiz seyahatlerimizi ilk ciltte vermeyi uygun gördük. Diğer ülkelerle ilgili seyahatler ise gerçekleştikçe yayınlanacaktır.

Seyahatlerimizi anlatırken okuyucunun bir altyapıya sahip olması için önce ilgili ülke hakkında bazı bilgiler verdik ve kısa bir tarihçesini anlattık. Ziyaretlerimiz sırasında yaşadığımız duyguları, varsa karşılaştığımız olumsuzlukları, sevinçlerimizi, hayretlerimizi, mutluluklarımızı olduğu gibi okuyucuyla paylaşmaya çalıştık. Okuyucunun bizimle birlikte seyahat etmesini sağlamak amacıyla duygularımızı, düşüncelerimizi en tabii haliyle vermeye gayret ettik; bilimsel dil kaygısı veya kurgu yapma gayreti içerisinde olmadık, yaşadıklarımızı hissettiğimiz

haliyle vermek temel hedefimiz oldu. Anlattıklarımızı somut ve hissedilebilir hale getirmek için bazen anlattığımız hususla ilgili resimler kullandık.

Seyahatnamemizde prensip olarak birlikte seyahat ettiğimiz veya bulduğumuz arkadaşların isimlerini(kendi rızalarını almayı unuttuğumuz için) tam vermemeye çalıştık. Dostlarımızın bunu mazur görmelerini diliyorum. Yine aynı şekilde seyahatimize sebep olan proje ve faaliyetler hakkında da mümkün olduğunca detay vermemeye çalıştık. Zira bu seyahatnamenin temel amacı daha çok Kıta hakkında bilgiler vermek, yaşanan hatıraları, edinilen izlenimleri okuyucuyla paylaşmaktı.

Uzun bir dönem süren Afrika görevim ve akabinde peşpeşe yaşanan seyahatlerim sırasında aile bireylerini büyük bir ihmale maruz bıraktığımı biliyorum. Burada yaşanan bu ihmali bir nebze olsun hafifletmek için onlara da teşekkür etmek istiyorum.

Kitabın en güzel şekilde basılması için ilgisini esirgemeyen FECR Yayınevi'ne büyük bir özveriyle mizanpajını gerçekleştiren Dilek Özcan'a da teşekkürü bir borç bilirim.

Doç. Dr. Enver ARPA

